

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

MỢ DU
(Nguyễn Hồng)

(Lược phần đầu: Sau cuộc hôn nhân sắp đặt, vợ Du sống với cậu Du không hạnh phúc. Họ bỏ nhau và vợ Du phải rời quê hương, không được nuôi con, vào Vinh kiếm sống. Nhớ con, vợ tìm về quê. Để được gặp con - Dũng, vợ đã nhờ nhân vật tôi - cậu bé An - giúp đỡ).

May quá, tôi vừa tới cửa nhà cậu Du thì thằng Dũng ở trong nhà đâm bổ ra gọi hàng mía. Nó không để tôi nói thêm với nó một lời, chạy theo tôi ngay và luôn luôn bắt tôi đưa xem đồng hào đôi mới.

Chúng tôi vừa mới đến cổng vườn nhà ông Hòa, vợ Du ở một bụi dâm bụt lao sầm ra, ôm chặt lấy thằng Dũng vừa nức nở kêu tên Dũng:

- Dũng! Dũng! Dũng con ơi!

Mợ bé xốc Dũng lên, đẩy cánh cổng chạy vào trong cùng vườn. Tôi theo vào. Mợ Du đặt Dũng xuống đất, mợ quỳ thẳng đầu gối, hai tay choàng lấy người Dũng. Vẫn cái giọng nghẹn ngào ấy:

- Dũng! Dũng! Dũng có nhớ mợ không? Bà có đánh Dũng không? Cậu có bệnh Dũng không? Dũng có nhớ mợ không? Có thương mợ không?

Dũng không đáp, ngả đầu vào vai mẹ mếu máo:

- Hự! Hự... mợ về nhà với con cơ...

Mợ Du hôn rôi rít vào má, vào trán, vào cằm Dũng rồi khóc nức nở:

- Giời ơi! Giời ơi! Mợ chết mất! Dũng ơi! Dũng ơi!

Ánh trăng vàng vạc đã gội trần trụi xuống hai gương mặt đầm đìa nước mắt áp lên nhau và hai mái tóc ngắn dài trộn lẫn với nhau. Hương hoa cau và hoa lí sáng và ám đã xao xuyên lên bởi những tiếng khóc dồn dập vỡ lở ở một góc vườn, rì rì tiếng dế.

Tôi dần thấy nghẹn ở cổ. Tôi phải bung lấy mặt và quay đi chỗ khác: "Mợ ơi! Mợ ơi!"

Đằng kia Dũng cũng: "Mợ ơi! Mợ ơi!"

Tiếng khóc của Dũng và cả chính tiếng khóc của tôi càng xé lòng tôi ra. Chợt mợ Du đứng vùng lên, hất mạnh mái tóc xõa ra đằng sau.

Thoáng cái, mắt mợ quắc lên sáng ngời và gương mặt trắng mát của mợ tái hẳn đi. Mợ cắn chặt môi dưới, lắc mạnh đầu luôn mấy cái. Ánh trăng càng cháy cuộn cuộn trong những đợt tóc đen ánh trở nên hung dài chấm gót của mợ Dũng.

Mắt người mẹ khôn nạn, mắt đưa con đầy đọa và mắt tôi đâm vào nhau không biết trong bao nhiêu phút, yên lặng và tê mê...

Một lúc sau, mẹ Dũng dắt Dũng ra ngoài vườn. Tôi chực chạy ra hè trước, mẹ vội chạy theo, kéo tôi lại. Mẹ, một tay nắm tay Dũng, một tay xoa đầu tôi, giọng khàn khàn và vẫn nghẹn ngào:

- An và em Dũng về nhà nhé. Máy hôm nữa mẹ lại về. Mẹ đã dặn ông Hào rồi đấy, An và Dũng muốn ăn thức gì thì ăn.

Nói đoạn, mẹ cúi xuống lại hôn rít, vào trán, vào má, vào cổ, vào gáy Dũng.

Toàn thân tôi lại rung chuyển trước sự quyến luyến này.

(Lược phần cuối: Từ đó trở đi, mỗi lần mẹ Dũng trở về, nhân vật tôi đều giúp hai mẹ con gặp nhau. Sau mười bảy, mười tám năm, nhân vật tôi tình cờ biết câu chuyện về mẹ Du khi mẹ đã qua đời. Di vật cuối cùng của mẹ để lại chính là những bức thư và tấm ảnh chụp chung với Dũng cùng với nỗi nhớ con được ghi chú đằng sau bức ảnh.)

(Trích *Những truyện hay viết cho thiếu nhi*, NXB Kim Đồng, 2021, tr.113-115)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,5 điểm). Xác định và nêu dấu hiệu nhận biết ngôi kể trong văn bản.

Câu 2 (0,75 điểm). Liệt kê những từ ngữ thể hiện tâm trạng của nhân vật tôi khi chứng kiến cuộc gặp gỡ của hai mẹ con mẹ Du.

Câu 3 (0,75 điểm). Chỉ ra lời người kể chuyện và lời từng nhân vật trong đoạn trích sau:

Dũng không đáp, ngả đầu vào vai mẹ méo máo:

- Hự! Hự... mẹ về nhà với con cơ...

Mẹ Du hôn rít rít vào má, vào trán, vào cằm Dũng rồi khóc nức nở:

- Giời ơi! Giời ơi! Mẹ chết mất! Dũng ơi! Dũng ơi!

Câu 4 (0,75 điểm). Nêu tác dụng của việc sử dụng câu hỏi trong đoạn trích sau:

Dũng! Dũng! Dũng có nhớ mẹ không? Bà có đánh Dũng không? Cậu có bệnh Dũng không? Dũng có nhớ mẹ không? Có thương mẹ không?

Câu 5 (0,75 điểm). Phân tích hiệu quả của chi tiết *ánh trắng* trong văn bản.

Câu 6 (0,5 điểm). Từ cuộc gặp gỡ của hai mẹ con mẹ Du trong văn bản, em hãy chia sẻ một vài suy nghĩ về vai trò của tình cảm gia đình đối với mỗi người. (Trình bày khoảng 5 – 7 dòng.)

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích vẻ đẹp của tình mẫu tử trong đoạn trích ở phần đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm)

Lắng nghe và thấu hiểu là một yếu tố quan trọng trong cuộc sống con người. Thế nhưng, sự phát triển của xã hội hiện đại đã khiến không ít người trẻ vô tình, thờ ơ với cuộc sống và con người xung quanh.

Viết bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của em về vấn đề một bộ phận người trẻ trong cuộc sống ngày nay đang dần đánh mất khả năng lắng nghe và thấu hiểu người khác.

-----HẾT-----

Họ và tên thí sinh:
Số báo danh:

Họ tên, chữ ký giám thị coi thi 1:
Họ tên, chữ ký giám thị coi thi 2: